

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13274,Partia-w-warunkach-emigracji-Dylematy-Polskiego-Ruchu-Wolnosciowego-Niepodleglos.html>
08.05.2024, 06:11

Partia w warunkach emigracji. Dylematy Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległość i Demokracja” 1945-1994

Sławomir Łukasiewicz, *Partia w warunkach emigracji. Dylematy Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległości i Demokracja” 1945-1994*, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, Instytut Studiów Politycznych PAN, Lublin-Warszawa 2014, 812 s.

W lutym 1945 roku, w reakcji na postanowienia konferencji w Jałcie, gronowybitnych przedstawiciele młodego pokolenia polskich polityków na Zachodzie zdecydowało o powołaniu do życia Organizacji Politycznej „Niepodległość i Demokracja”, której nazwę wkrótce zmieniono na Polski Ruch Wolnościowy „Niepodległość i Demokracja” (PRW „NiD”). W trudnych warunkach emigracyjnych udało się tej formacji przetrwać niemal pół wieku – aż do 1994 roku. Tworzyli ją m.in. cichociemni, pracownicy polskiego rządu na uchodźstwie, oficerowie Sztabu Generalnego, byli żołnierze AK. Znaczenie tej grupy doskonale obrazują nazwiska wybrane spośród ponad 1200 osób, które przewinęły się przez grupowanie: Andrzej Bobkowski, Aleksander Bregman, Mirosław Chojecki, Marian Kamiński, Józef Garliński, Stanisław Grocholski, Zbigniew Jordan, Jan Krok-Paszowski, Jerzy Lerski, Bolesław Łaszewski, Zygmunt Michałowski, Zygmunt Nagórski, Jan Nowak-Jeziorański,

Andrzej Pomian (Bohdan Sałaciński), Jan Radomyski, Adam Rudzki, Zygmunt Szempliński, Piotr Wandycz, Wiktor Weintraub, Bolesław Wierzbiański, Tadeusz Zawadzki-Żenczykowski czy Jerzy Zubrzycki. Każde z tych nazwisk to osobna historia, warta osobnej książki. Jednak łączyły ich wspólne cele i struktury, które stworzyli dla wspólnych działań. Kwerenda w bogatych zbiorach w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji – gdzie znajdowały się główne skupiska niemieckich, jak również w archiwach zdeponowanych w Polsce, pozwoliły odtworzyć fascynującą historię PRW „NiD”, historię wielu wspaniałych ludzi, którzy po II wojnie światowej znaleźli się poza Polską.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI \(pdf, 95.86 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje: